Hình học - Bài 2: Góc nội tiếp (Bài tập)

Nguyễn Thành Phát

Lớp 9 (chuyên) - Trung tâm Thành Nhân

1/2023

Bài 1

Cho (O) có đường kính AB và điểm S nằm ngoài (O). SA, SB lần lượt cắt (O) tại M, N. Gọi H là giao điểm của BM và AN. Chứng minh rằng $SH \perp AB$.

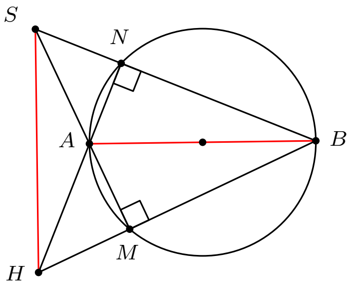

Lời giải.

Có $HN \perp SB$ và $SM \perp HB$ vì

$$\widehat{ANB} = \widehat{AMB} = 90^\circ.$$

Như vậy HN, SM là hai đường cao của $\triangle SBH$. Mà HN cắt SM tại A nên A là trực tâm của $\triangle SBH$

$$\implies BA \perp SH.$$

□

Bài 2

Cho (O) và (O') cắt nhau tại A và B. Vẽ các đường kính AC và AD của hai đường tròn. Chứng minh rằng C, B, D thẳng hàng.

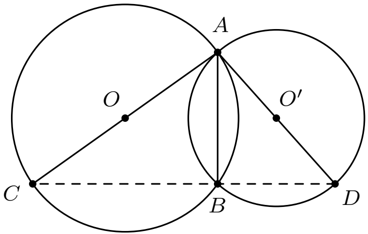

Lời giải.

Vì là các góc nội tiếp chắn nửa đường tròn nên

$$\widehat{ABC} = \widehat{ABD} = 90^\circ.$$

Do đó

$$\widehat{CBD} = \widehat{ABC} + \widehat{ABD} = 180^\circ$$

nên C, B, D thẳng hàng. □

Bài 3

Cho $\triangle ABC$ nội tiếp (O). Gọi M là điểm chính giữa $\overset{\frown}{AB}$, vẽ dây $MN \parallel BC$. Gọi giao điểm MN với AC là S. Chứng minh rằng $SM = SC$.

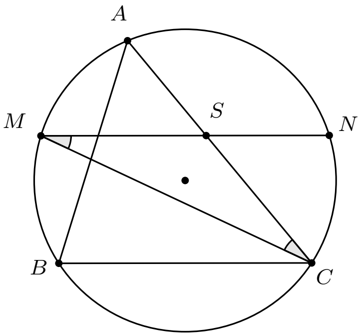

Lời giải.

Vì M là điểm chính giữa $\overset{\frown}{AB}$ nên $\overset{\frown}{AM} = \overset{\frown}{MB}$.
Mặt khác $MN \parallel BC$ nên

$$\overset{\frown}{MB} = \overset{\frown}{NC} \implies \overset{\frown}{AM} = \overset{\frown}{NC}.$$

Do đó ta có

$$\widehat{SCM} = \frac{1}{2}\text{sđ}\,\overset{\frown}{AM} = \frac{1}{2}\text{sđ}\,\overset{\frown}{NC} = \widehat{SMC}$$

nên $SM = SC$. □

Bài 4

Cho (O, R) có hai đường kính AB, CD vuông góc với nhau. Gọi I là trung điểm OB, tia CI cắt (O) ở E, EA cắt CD ở K. Chứng minh rằng $OK = \frac{1}{3}R$.

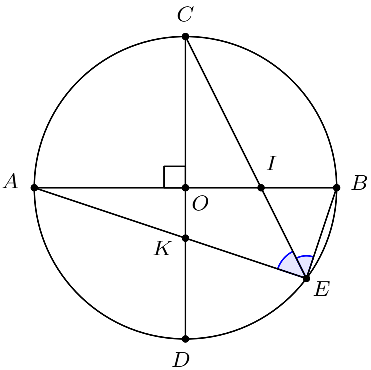

Lời giải.

Vì $\triangle AOK \sim \triangle AEB$ (g.g) nên

$$\frac{OK}{OA} = \frac{EB}{EA}. \tag{1}$$

Vì $\overset{\frown}{CA} = \overset{\frown}{CB}$ nên $\widehat{AEC} = \widehat{CEB}$. $\triangle AEB$ có đường phân giác EI nên

$$\frac{EB}{EA} = \frac{IB}{IA} = \frac{1}{3}. \tag{2}$$

Từ (1) và (2) có được điều cần chứng minh. □

Bài 5a

Cho $\triangle ABC$ nhọn nội tiếp (O), các đường cao AD, BE, CF cắt (O) theo thứ tự ở M, N, K. Chứng minh rằng $DM = DH$ với H là trực tâm $\triangle ABC$.

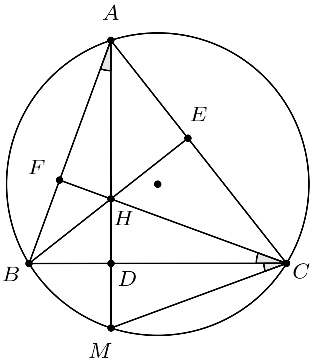

Lời giải.

Ta có

$$\begin{aligned}\widehat{HCD} &= \widehat{BAD}\ (= 90^\circ - \widehat{B})\\ &= \widehat{DCM}\ \left(= \frac{1}{2}\text{sđ}\,\overset{\frown}{BM}\right).\end{aligned}$$

Do đó $\triangle HCD = \triangle MCD$ (cạnh góc vuông-góc nhọn), dẫn đến $DM = DH$. □

Bài 5b

Chứng minh rằng $\dfrac{AM}{AD} + \dfrac{BN}{BE} + \dfrac{CK}{CF} = 4.$

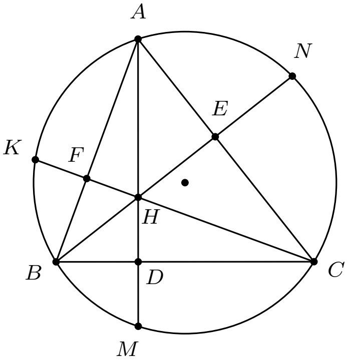

Lời giải.

Ta có

$$\frac{AM}{AD} = 1 + \frac{DM}{AD} = 1 + \frac{HD}{AD} = 1 + \frac{S_{HBC}}{S_{ABC}}.$$

Tương tự thì

$$\frac{BN}{BE} = 1 + \frac{S_{HCA}}{S_{ABC}} \quad \text{và} \quad \frac{CK}{CF} = 1 + \frac{S_{HAB}}{S_{ABC}}.$$

Cộng ba phân thức trên thu được điều cần chứng minh. $\square$

Bài 6a

Cho $\triangle ABC$ nhọn nội tiếp (O). Gọi H là trực tâm, I là tâm đường tròn nội tiếp của tam giác. Chứng minh rằng AI là tia phân giác của $\widehat{OAH}$.

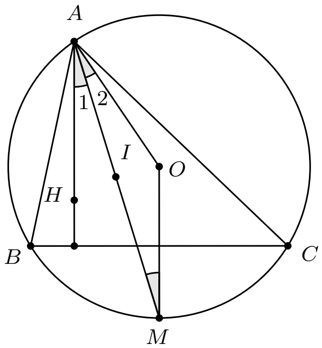

Lời giải.

Gọi M là giao điểm AI với (O). Vì M là điểm chính giữa $\overset{\frown}{BC}$ nên

$$OM \perp BC \implies AH \parallel OM.$$

Suy ra $\widehat{A_1} = \widehat{M}$. Mặt khác $\widehat{A_2} = \widehat{M}$ nên có được điều cần chứng minh. $\square$

Bài 6b

Biết rằng $\widehat{BAC} = 60^\circ$, chứng minh $IH = IO$.

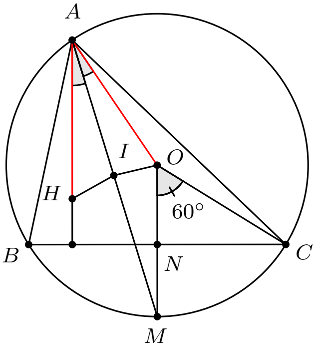

Lời giải.

Gọi N là trung điểm BC thì $AH = 2ON$. Ta có

$$\widehat{NOC} = \frac{1}{2}\widehat{BOC} = \frac{1}{2}\text{sđ}\,\overset{\frown}{BC} = \widehat{BAC} = 60^\circ$$

nên $ON = OC \cdot \cos 60^\circ = \frac{1}{2}OC$. Do đó

$$AH = 2ON = OC = OA.$$

Như vậy $\triangle AHI = \triangle AOI$ (c.g.c) nên $IH = IO$. $\square$

Bài 7

Cho $\triangle ABC$ cân tại A, điểm M thuộc cạnh BC. Chứng minh rằng

$$AB^2 - AM^2 = MB \cdot MC$$

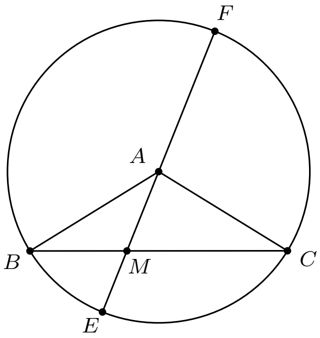

Lời giải.

Vẽ đường tròn (A, AB) cắt AM tại E, F sao cho E gần M hơn F. Khi đó

$$\begin{aligned} AB^2 - AM^2 &= (AB - AM)(AB + AM) \\ &= (AE - AM)(AF + AM) \\ &= ME \cdot MF \end{aligned}$$

Mặt khác $ME \cdot MF = MB \cdot MC$ nên có điều cần chứng minh. $\square$